

Jurisprudentie

BESCHIKKING VAN HET HOF (Kamer voor toelating van hogere voorzieningen)

8 mei 2023*

„Hogere voorziening – Uniemerkt – Toelating van hogere voorzieningen – Artikel 170 ter van het Reglement voor de procesvoering van het Hof – Verzoek dat het belang van een vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht aantoont – Gedeeltelijke toelating van de hogere voorziening”

In zaak C-776/22 P,

betreffende een hogere voorziening krachtens artikel 56 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, ingesteld op 20 december 2022,

Studio Legale Ughi e Nunziante, gevestigd te Rome (Italië), vertegenwoordigd door L. Cascone, A. Clemente, F. De Filippis en A. Marega, avvocati,

rekwirante,

andere partij in de procedure:

Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO),

verweerder in eerste aanleg,

geeft

HET HOF (Kamer voor toelating van hogere voorzieningen),

samengesteld als volgt: L. Bay Larsen, vicepresident van het Hof, M. Safjan en N. Jääskinen (rapporteur), rechters,

griffier: A. Calot Escobar,

gelet op het voorstel van de rechter-rapporteur, advocaat-generaal J. Richard de la Tour gehoord,

de navolgende

* Procestaal: Italiaans.

Beschikking

- 1 Met haar hogere voorziening verzoekt Studio Legale Ughi e Nunziante om vernietiging van de beschikking van het Gerecht van de Europese Unie van 10 oktober 2022, Studio Legale Ughi e Nunziante/EUIPO – Nunziante en Ughi (UGHI E NUNZIANTE) (T-389/22, niet gepubliceerd, EU:T:2022:662; hierna: „bestreden beschikking”), waarbij het Gerecht het verzoek tot vernietiging heeft verworpen dat Studio Legale Ughi e Nunziante had ingediend tegen de beslissing van de vijfde kamer van beroep van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) van 8 april 2022 (zaak R 407/2021-5) inzake een procedure tot vervallenverklaring van het Uniemerkt Ughi e Nunziante.

Verzoek om toelating van de hogere voorziening

- 2 Krachtens artikel 58 bis, eerste alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt een hogere voorziening tegen een uitspraak van het Gerecht over een beslissing van een onafhankelijke kamer van beroep van het EUIPO niet behandeld, tenzij het Hof eerst beslist dat het daarvan kennis moet kunnen nemen.
- 3 Volgens artikel 58 bis, derde alinea, van dat Statuut, wordt de hogere voorziening overeenkomstig de bepalingen van het Reglement voor de procesvoering van het Hof geheel of gedeeltelijk toegelaten wanneer daarbij een belangrijke vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht wordt opgeworpen.
- 4 Volgens artikel 170 bis, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering voegt de rekwirant in de gevallen bedoeld in artikel 58 bis, eerste alinea, van voornoemd Statuut bij zijn verzoekschrift een verzoek om toelating van de hogere voorziening waarin hij uiteenzet welke vraag die belangrijk is voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht de hogere voorziening doet rijzen en dat alle gegevens bevat die het Hof nodig heeft om op dit verzoek uitspraak te doen.
- 5 Overeenkomstig artikel 170 ter, leden 1 en 3, van zijn Reglement doet het Hof zo spoedig mogelijk bij met redenen omklede beschikking uitspraak op het verzoek om toelating van de hogere voorziening.
- 6 Overeenkomstig artikel 170 ter, lid 4, tweede volzin, van dat Reglement, wordt de in het vorige punt bedoelde beschikking samen met de hogere voorziening betekend aan de andere partijen in de desbetreffende zaak voor het Gerecht en wordt daarin – indien de hogere voorziening ten dele wordt toegelaten – gepreciseerd op welke middelen of onderdelen de memorie van antwoord betrekking moet hebben.

Argumenten van rekwirante

- 7 Ter ondersteuning van haar verzoek om toelating van de hogere voorziening voert rekwirante aan dat de drie middelen van haar hogere voorziening, die zijn ontleend aan, ten eerste, schending van de artikelen 119 en 126 van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht, ten tweede, schending van artikel 51 van dat Reglement alsook van artikel 19 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, en ten derde, schending van de artikelen 47 en 52 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) en, eventueel, van artikel 51, lid 4, en artikel 55, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht, alle een belangrijke vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het recht van de Unie doen rijzen.

- 8 Dit geldt voor het eerste middel van de hogere voorziening, waarin rekwirante betoogt dat het Gerecht de artikelen 119 en 126 van zijn Reglement heeft geschonden, aangezien die beschikking ontoereikend is gemotiveerd. De bestreden beschikking bevat namelijk geen enkel argument dat de toepassing van het vereiste van onafhankelijkheid van de advocaat rechtvaardigt in het geval dat rekwirante een advocatenkantoor is waarvan de vertegenwoordigers voor het Gerecht overigens deel uitmaken. Bovendien heeft het Gerecht niet gemotiveerd waarom het in punt 16 van de bestreden beschikking heeft vastgesteld dat het enkele feit dat de gemachtigde advocaten waren aangesloten bij het advocatenkantoor, hun onafhankelijkheid kon uitsluiten.
- 9 Met het tweede middel van de hogere voorziening verwijt rekwirante het Gerecht artikel 51 van zijn Reglement voor de procesvoering alsook artikel 19 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie te hebben geschonden door voorbij te gaan aan de rechtspraak van het Hof inzake het vereiste van onafhankelijkheid van de advocaat, volgens welke de door dit vereiste beschermde belangen de bescherming en verdediging van de belangen van de cliënt zijn (zie in die zin arrest van 14 juli 2022, *Universität Bremen/REA*, C-110/21 P, EU:C:2022:555).
- 10 Bijgevolg heeft het Gerecht blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door de partner van een advocatenkantoor, die als verzoekende partij voor het Gerecht verschijnt, niet als onafhankelijk te beschouwen. Rekwirante wijst er in dit verband namelijk op dat er, in de eerste plaats, in de Italiaanse rechtsorde geen enkel dienstverband tussen een beroepsvereniging en een van haar leden bestaat, aangezien het beroep van advocaat in Italië structureel onverenigbaar is met een dienstbetrekking in loondienst in de zin van de het Italiaans recht. In de tweede plaats valt het verlenen van diensten door de leden aan hun eigen beroepsvereniging volledig binnen het kader van dit recht en van de gedragscode voor de uitoefening van het beroep in Italië, die alle voorzien in de verplichting van de advocaat om zich onafhankelijk op te stellen.
- 11 Bovendien herinnert rekwirante aan de rechtspraak van het Hof die voortvloeit uit het arrest van 24 maart 2022, *PJ en PC/EUIPO* (C-529/18 P en C-531/18 P, EU:C:2022:218, punt 72), volgens welke het bestaan van een civielrechtelijke overeenkomst tussen een advocaat en zijn cliënt onvoldoende is om aan te nemen dat die advocaat zich in een situatie bevindt die kennelijk een ongunstige invloed heeft op zijn vermogen om de belangen van zijn cliënt overeenkomstig het onafhankelijkheidscriterium te verdedigen. De situatie van een advocaat die partner is bij een advocatenkantoor en die door dit kantoor is gemachtigd om het als verzoekende partij voor het Gerecht van de Europese Unie te vertegenwoordigen, houdt in werkelijkheid geen belangenconflict maar veeleer een gemeenschappelijk belang in.
- 12 Rekwirante concludeert dan ook dat de bestreden beschikking is „geworteld” in oude rechtspraak en geen rekening houdt met de door het Hof toegepaste recente „heroriëntering”, hetgeen de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht ernstig aantast.
- 13 Met het derde middel van de hogere voorziening, dat met name is ontleend aan schending van de artikelen 47 en 52 van het Handvest, verwijt rekwirante het Gerecht dat het de regularisatie van het beroep heeft geweigerd op grond dat zijn Reglement voor de procesvoering daar niet uitdrukkelijk in voorziet, en dat het het beroep bijgevolg automatisch niet-ontvankelijk heeft verklaard. Het Gerecht is aldus voorbijgegaan aan het feit dat het vereiste van onafhankelijkheid van de advocaat is geconstrueerd in de rechtspraak en dat de regularisatie, om die reden, niet uitdrukkelijk is voorzien bij gebreke van normen op het gebied van onafhankelijkheid. Overigens is dit vereiste tot regel verheven in strijd met de noodzaak om bij wet te worden gesteld in de zin van artikel 52 van het Handvest.

- 14 Voorts betoogt rekwirante dat de automatische niet-ontvankelijkverklaring van het beroep bij een gebrekkige vertegenwoordiging strijdig is met de wezenlijke inhoud van het recht op toegang tot de rechter, het evenredigheidsbeginsel, de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten en de nationale wetgevingen en praktijken van de lidstaten.
- 15 Uit het voorgaande volgt dat het derde middel een belangrijke vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht doet rijzen. Ware dit niet het geval, dan zou er sprake zijn van een ernstige schending van de in het Handvest neergelegde rechten en van de bepalingen van het Handvest met betrekking tot de mogelijkheden om die rechten te beperken.

Beoordeling door het Hof

- 16 Vooraf moet worden opgemerkt dat het aan rekwirante staat om aan te tonen dat de vragen die zij met haar hogere voorziening aan de orde stelt, belangrijk zijn voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht (beschikking van 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punt 20 en aldaar aangehaalde rechtspraak).
- 17 Voorts moet blijkens artikel 58 bis, derde alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie juncto artikel 170 bis, lid 1, en artikel 170 ter, lid 4, tweede volzin, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof, het verzoek om toelating van de hogere voorziening alle gegevens bevatten die het Hof nodig heeft om uitspraak te doen over de toelating van dit verzoek en om, indien deze ten dele wordt toegelaten, vast te stellen op welke middelen of onderdelen van de hogere voorziening de memorie van antwoord betrekking dient te hebben. Aangezien de in artikel 58 bis van dit Statuut vervatte regeling voor de voorafgaande toelating van hogere voorzieningen de toetsing door het Hof beoogt te beperken tot vragen die belangrijk zijn voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht, dient het Hof in het kader van de hogere voorziening immers alleen de middelen te behandelen die dergelijke vragen opwerpen en die door de rekwirant zijn bewezen (beschikkingen van 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punt 21, en 30 januari 2023, bonnanwalt/EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, punt 11).
- 18 Een verzoek om toelating van een hogere voorziening moet dus in ieder geval duidelijk en nauwkeurig aangeven op welke middelen de hogere voorziening is gebaseerd, met dezelfde nauwkeurigheid en duidelijkheid de door elk middel opgeworpen rechtsvraag vermelden, preciseren of die vraag belangrijk is voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht, en specifiek aangeven waarom voornoemde vraag belangrijk is in het licht van het aangevoerde criterium. Wat in het bijzonder de middelen van de hogere voorziening betreft, moet het verzoek om toelating van de hogere voorziening preciseren welke bepaling van Unierecht of welke rechtspraak door het arrest of de beschikking waartegen de hogere voorziening is gericht, zou zijn geschonden, een beknopte uiteenzetting geven van de onjuiste rechtsopvatting waarvan het Gerecht blijf zou hebben gegeven, en aangeven in hoeverre deze onjuiste opvatting van invloed is geweest op de uitkomst van het arrest of de beschikking waartegen de hogere voorziening is gericht. Wanneer de aangevoerde onjuiste rechtsopvatting voortvloeit uit miskennis van de rechtspraak, moet het verzoek om toelating van de hogere voorziening op beknopte maar duidelijke en nauwkeurige wijze uiteenzetten, ten eerste, waarin de gestelde tegenstrijdigheid ligt – door zowel de door de rekwirant bestreden punten van het arrest of de beschikking waartegen de hogere voorziening is gericht, als de punten van de beslissing van het Hof of het Gerecht die zouden zijn miskend, aan te duiden – en, ten tweede,

- om welke concrete redenen een dergelijke tegenstrijdigheid een vraag doet rijzen die belangrijk is voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht (beschikkingen van 10 december 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punt 22 en 30 januari 2023, bonnanwalt/EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, punt 12).
- 19 Overeenkomstig het beginsel dat de bewijslast op de indiener van een verzoek om toelating van de hogere voorziening rust, moet de rekwirant aantonen dat zijn hogere voorziening – los van de daarin aangevoerde rechtsvragen – een of meerdere belangrijke vragen doet rijzen die belangrijk zijn voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht, waarbij de draagwijdte van dit criterium de context van het arrest waartegen de hogere voorziening is gericht, en uiteindelijk ook de context van zijn hogere voorziening, overstijgt (beschikking van 16 november 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punt 32, en 30 januari 2023, bonnanwalt/EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, punt 15).
 - 20 Dit bewijs houdt als zodanig in dat zowel het bestaan als het belang van dergelijke vragen moet worden aangetoond, door middel van concrete gegevens die eigen zijn aan het betrokken geval, en niet alleen met algemene argumenten (beschikking van 16 november 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punt 33, en 30 januari 2023, bonnanwalt/EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, punt 16).
 - 21 In casu moet in de eerste plaats worden vastgesteld dat het verzoek om toelating van de hogere voorziening een nauwkeurige en duidelijke uiteenzetting bevat van de drie in het kader van de hogere voorziening aangevoerde middelen die zijn ontleend aan, ten eerste, schending van de artikelen 119 en 126 van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht, ten tweede, onjuiste toepassing van de rechtspraak van het Hof inzake de toepassing van artikel 19, derde alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie alsook van artikel 51 van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht, en ten derde, schending van de artikelen 47 en 52 van het Handvest en, eventueel, van artikel 51, lid 4, en artikel 55, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht.
 - 22 In de tweede plaats moet, wat het eerste middel betreft, worden opgemerkt dat in het verzoek om toelating van de hogere voorziening rechtens genoegzaam wordt uiteengezet waarin de vermeende onjuiste opvatting bestaat die uit de schending van de artikelen 119 en 126 van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht voortvloeit. Uit dit verzoek blijkt immers dat die vermeende onjuiste opvatting gelegen is in het feit dat de bestreden beschikking, ten eerste, niet voldoende is gemotiveerd, aangezien het Gerecht enkel verwijst naar een van zijn eerdere beslissingen waarin het evenmin had gemotiveerd waarom het vereiste van onafhankelijkheid van de advocaat van toepassing was in het geval waarin de rekwirant een advocatenkantoor was dat voor het Gerecht werd vertegenwoordigd door een van de daarbij aangesloten advocaten, zonder evenwel een volledige redenering op dit punt uiteen te zetten. Ten tweede heeft het Gerecht op dit vlak geen rekening gehouden met de meest recente rechtspraak van het Hof, hoewel het deze in de bestreden beschikking wel heeft aangehaald.
 - 23 Hoewel rekwirante de in haar eerste middel opgeworpen vraag vermeldt – die er in wezen in bestaat te bepalen of er sprake is van ontoereikende motivering wanneer het Gerecht slechts naar analogie verwijst naar eerdere beslissingen over het betrokken punt, zonder een volledige redenering dienaangaande uiteen te zetten –, toont zij daarentegen hoe dan ook niet rechtens genoegzaam aan in welk opzicht de vermeende ontoereikende motivering van de bestreden beschikking een belangrijke vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het

- Unierecht doet rijzen. De rekwirant die enkel argumenten van algemene aard aanvoert, verstrekt immers geen enkel element waaruit blijkt dat dit middel een vraag doet rijzen waarvan het belang de beschikking waartegen hogere voorziening is ingesteld, en uiteindelijk die van haar hogere voorziening, overstijgt.
- 24 In de derde plaats moet, wat de in het tweede middel van de hogere voorziening opgeworpen vraag betreft, worden vastgesteld dat in het verzoek om toelating van de hogere voorziening rechtens genoegzaam wordt uiteengezet waarin de vermeende onjuiste opvatting bestaat die voortvloeit uit de niet-inachtneming van de rechtspraak, in hoeverre deze vermeende onjuiste opvatting van invloed is geweest op het resultaat van de bestreden beschikking, en de concrete redenen waarom die opvatting, gesteld al dat deze is bewezen, een vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht opwerpt.
- 25 Uit dit verzoek blijkt namelijk dat de vermeende onjuiste opvatting erin bestaat dat de bestreden beschikking niet de rechtspraak in acht heeft genomen die voortvloeit uit het arrest van 14 juli 2022, *Universität Bremen/REA* (C-110/21 P, EU:C:2022:555, punt 67), volgens welke het in het Unierecht neergelegde vereiste van onafhankelijkheid van de advocaat aldus moet worden uitgelegd dat de niet-ontvankelijkheid wordt beperkt tot gevallen waarin de betrokken vertegenwoordiger klaarblijkelijk niet in staat is om zich te kwijten van de op hem rustende taak om zijn cliënt te verdedigen door diens belangen zo goed mogelijk te behartigen, zodat die vertegenwoordiger in het belang van zijn cliënt moet worden geweerd. Volgens dat verzoek zou het beroep bij het Gerecht ontvankelijk zijn geweest indien een dergelijke onjuiste opvatting was vastgesteld.
- 26 Bovendien vermeldt rekwirante de in haar tweede middel opgeworpen vraag, die er in wezen in bestaat te bepalen of de rechtspraak die voortvloeit uit het arrest van 14 juli 2022, *Universität Bremen/REA* (C-110/21 P, EU:C:2022:555, punt 67), betreffende de toepassing van artikel 19, derde alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, impliceert dat de advocaten die partner zijn van een advocatenkantoor en die door dit kantoor zijn gemachtigd, voldoen aan het door het Hof omschreven vereiste van onafhankelijkheid. Door te benadrukken dat er naar Italiaans recht geen enkel dienstverband tussen een beroepsvereniging van advocaten en een van haar leden bestaat en dat er tussen het lid dat gemachtigd is om deze vereniging in rechte te vertegenwoordigen en die vereniging geen belangenconflict mag zijn, suggereert rekwirante dat de in haar tweede middel opgeworpen rechtsvraag het kader van haar hogere voorziening overstijgt, aangezien het antwoord op deze vraag gevolgen zal hebben die veel verder gaan dan het onderhavige geval. Hiermee zet rekwirante de concrete redenen uiteen waarom een dergelijke vraag van belang is voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht.
- 27 In de vierde plaats moet, wat de in het derde middel van de hogere voorziening opgeworpen vraag betreft, worden vastgesteld dat in het verzoek om toelating van de hogere voorziening rechtens genoegzaam wordt uiteengezet waarin de vermeende onjuiste opvatting bestaat die voortvloeit uit de niet-inachtneming van de rechtspraak, in hoeverre deze vermeende onjuiste opvatting van invloed is geweest op het resultaat van de bestreden beschikking, en de concrete redenen waarom die opvatting, gesteld al dat deze is bewezen, een belangrijke vraag voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht doet rijzen.
- 28 Uit dit verzoek blijkt namelijk dat de vermeende onjuiste rechtsopvatting in wezen bestaat in het feit dat het Gerecht – na te hebben vastgesteld dat de drie advocaten die rekwirante voor deze rechterlijke instantie vertegenwoordigden, niet onafhankelijk waren – heeft geoordeeld dat zijn

Reglement voor de procesvoering niet uitdrukkelijk voorzag in een mogelijkheid tot regularisatie. In het tegenoverstelde geval had rekwirante kunnen voorkomen dat haar beroep niet-ontvankelijk zou worden verklaard.

- 29 Bovendien stelt rekwirante, ten eerste, met haar derde middel de vraag aan de orde of de artikelen 47 en 52 van het Handvest inhouden dat het Gerecht een partij die volgens hem niet naar behoren is vertegenwoordigd door een advocaat in de zin van artikel 19 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, vóór de vaststelling van een beslissing houdende verwerping van het beroep, daarvan in kennis moet stellen, zodat zij zich naar behoren kan laten vertegenwoordigen. Ten tweede blijkt uit het verzoek om toelating van de hogere voorziening dat het belang van de eventuele verplichting voor het Gerecht om een rekwirant in de gelegenheid te stellen zijn beroep te regulariseren alvorens dit niet-ontvankelijk te verklaren omdat anders de in het Handvest vastgelegde rechten worden geschonden, het kader van enkel de bestreden beschikking overstijgt. In dit verband zij opgemerkt dat die vraag geen verband houdt met een specifiek gebied van het Unierecht, maar betrekking heeft op alle soorten gedingen voor het Gerecht waarbij de vertegenwoordiging door een advocaat in de zin van artikel 19, derde alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie is vereist.
- 30 Gelet op hetgeen rekwirante heeft uiteengezet, toont het onderhavige verzoek om toelating van de hogere voorziening rechtens genoegzaam aan dat het tweede en het derde middel van de hogere voorziening belangrijke vragen voor de eenheid, de samenhang of de ontwikkeling van het Unierecht doen rijzen.
- 31 Gelet op het voorgaande moet de hogere voorziening worden toegelaten in het kader van het tweede en het derde middel, waarop de memorie van antwoord betrekking moet hebben, en niet worden toegelaten voor het overige.

Kosten

- 32 Artikel 170 ter, lid 4, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof bepaalt dat, wanneer de hogere voorziening geheel of ten dele wordt toegelaten na toetsing aan de criteria in artikel 58 bis, derde alinea, van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, de behandeling wordt voortgezet overeenkomstig de artikelen 171 tot en met 190 bis van dat Reglement.
- 33 Krachtens artikel 137 van het Reglement voor de procesvoering, dat krachtens artikel 184, lid 1, ervan op de procedure in hogere voorziening van toepassing is, wordt ten aanzien van de proceskosten beslist in het arrest of de beschikking waardoor een einde komt aan het geding.
- 34 Aangezien het verzoek om toelating van de hogere voorziening gedeeltelijk is toegewezen, dient de beslissing omtrent de kosten te worden aangehouden.

Het Hof (Kamer voor toelating van hogere voorzieningen) beschikt:

- 1) De hogere voorziening wordt gedeeltelijk toegelaten.**
- 2) De memorie van antwoord moet betrekking hebben op het tweede en het derde middel van de hogere voorziening.**

3) De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.

ondertekeningen